

Kraków 15.05.2019

Streszczenie

Autor: Agnieszka Kiejziewicz

Japoński film awangardowy i eksperymentalny

Japoński film awangardowy, ściśle powiązany z teatrem ulicznym i działaniami performatywnymi, może być postrzegany zarówno jako konglomerat wpływów zachodniej sztuki audiowizualnej, jak i jako przykład tworzenia unikalnej jakości estetycznej na gruncie lokalnym. Styl japońskich artystów narodził się z połączenia inspiracji zaczerpniętych od zachodnich twórców filmowych i poszukiwania odpowiedzi na pytania o znaczenie oraz kształt powojennych przemian społeczno-gospodarczych w Japonii. Przedstawiona rozprawa doktorska ma na celu ukazanie powiązań pomiędzy japońskimi historycznymi ruchami awangardowymi i nowym japońskim filmem eksperymentalnym, podkreślając nieustającą ewolucję ruchu: metamorfozę założeń przyjmowanych przez niezależnych artystów, grupy oraz kolektywy. Na kartach rozprawy autor ukazuje rozwój japońskiego filmu awangardowego oraz eksperymentalnej estetyki, rozwijanej przez pokolenie artystów tworzących po roku 2000. Głównym założeniem towarzyszącym zaprezentowanym badaniom był namysł nad stopniem, w jakim nowe pokolenie artystów eksperymentalnych wypełniło postulaty, a także przejęło estetykę oraz cele postawione przez powojenne pokolenia Japońskich awangardowych artystów.

Autor rozprawy wychodzi od opisu parametrów awangardowej aktywności na polu filmowym. W pierwszym rozdziale zostały opisane ramy teoretyczne zjawiska, jego krytyka oraz komentarze badaczy tematu. Następnie, autor analizuje parametry japońskiej awangardowej aktywności oraz teorie japońskich badaczy i artystów. Kolejny rozdział stanowi szczegółową prezentację wybranych aspektów, artystów oraz filmów tworzonych przez japońską awangardę od jej początków do lat 90. XX wieku. Autor rozpoczyna od usytuowania inspiracji futuryzmem, ruchem Dada oraz surrealizmem w szerszym kontekście badań nad japońską awangardą filmową. Następnie, zostają przywołane tematy, założenia oraz estetyka dzieł takich artystów jak Shūji Terayama, Donald Richie, Takahiko Iimura, Masao Adachi, Takashi Ito, Toshio Matsumoto i Mako Idemitsu oraz analiza japońskiej awangardy feministycznej i video artu. Ostatni rozdział rozprawy ukazuje rozwój eksperymentu audiowizualnego w Japonii po roku 2000, przywołując filmy takich twórców jak Takashi Makino, Rei Hayama, Shinkan Tamaki czy Kazuhiro Goshima.

Agnieszka Kiejziewicz